

Автор: Мейрманова Нагима Битимбаевна

Пән: Математика

Сынып: 3-сынып

Бөлім: Кестеден тыс көбейту және бөлу

Тақырып: Кестеден тыс көбейту және бөлу.Бекіту.

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	3.1.2.7 кестеден тыс мынадай жағдайларда: $17 \cdot 5$ $96:6$ $75:15$ $84:4$ ауызша көбейту мен бөлуді орындау. 3.1.2.9 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану. 3.2.2.2 көбейту мен бөлуге берілген $x:8=9$; $51:x=17$; $23 \cdot x=46$ түріндегі қарапайым теңдеулерді, құрылымы күрделі $x \cdot (25:5)=60$; $(24 \cdot 3):x=6$; $x:(17 \cdot 2)=2$; $k+124:4=465$ түріндегі теңдеулерді шешу.
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар: Санның квадраты мен кубын түсіну, рационалды есептеу үшін көбейту қасиетін пайдалану, қалдықпен бөлуді білу, кестеде тыс көбейту мен бөлуді ауызша орындау, қосындыны бөлу ережесін қолдану және бір таңбалы санға айналдыруды біледі. Бірқатар оқушылар: 100 сан шегіндегі санды көбейтуді және бөлуді ауызша орындау кезінде санға қосындыны көбейту, көбейту мен бөлу амалдарын қамтитын ең қарапайым көбейтуді, түрдің күрделі құрылымы теңдеуін шешу, көбейтудің үлестірімділік және терімділік қасиеттерін әріптік теңдік түрінде беру және қолдануды үйренеді Кейбір оқушылар: Өз бетімен көбейтудің үлестірімділік, терімділік қасиеттерін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолданады.
Тілдік мақсаттар:	Тілдік оқу мақсаты • -Бірдей көбейткіштердің көбейтіндісі басқаша жазуға бола ма? • -Осы өрнектің қысқаша жазбасы бар ма, қалай ойлайсыз? • Көбейту қасиеттері не үшін ойлап табылды? Неліктен екенін айта аласыз ба...? • .....екі бірдей көбейткіштердің көбейтіндісін квадрат деп атаған? • (үш бірдей көбейткіштердің көбейтіндісін куб деп атаған?) • .....көбейтудің үлестірімділік қасиетін білу керек пе? • (көбейтудің терімділік қасиеті?) • .....көбейту қасиетін білу керек пе? • ..... қалдық бөлгіштен аз болу керек пе? • Қалай екенін айта аласыз ба...? • ..... қалдықпен бөлуді бір мәнді сан етіп орындау ма? • ..... $17 \cdot 5$ ($96:6$, $75:15$, $84:4$) мәнін ауызша көбейту (бөлу) Пәндік лексика және терминология • • сан деңгейі; • санның квадраты; • санның кубы; • көбейтудің терімділік қасиеті; • көбейтудің үлестірімділік қасиеті.
Бағалау критерийлері:	• екі (үш) бірдей көбейткіштер көбейтіндісін санның квадратымен (кубымен алмастыру); • рационалды есептеу үшін көбейту қасиеттерін пайдалану; • бір таңбалы санға қалдықпен бөлуді шығару; • қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу ережесін қолдану және, қосындыны санға көбейту ауызша орындаған кезде және 100 шегіндегі санды бөлген кезде қосындыны санға көбейту
Құндылықтарды дарыту:	Оқушыларды бір-біріне деген құрмет көрсетуіне тәрбиелеу.
АКТ-ны қолдану дағдылары:	Интернет-ресурстар, дерекқордан және интернеттен сабаққа қатысты ақпаратты іздеу;
Пәнаралық байланыс:	музыка ,қазақ тілі
Бастапқы білім:	Ондық құрамына негізделіп үш таңбалы сандарды қосуды және алуды ауызша орындау, үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін, нөлге аяқталатын үш таңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
-----------------	------------------------	-----------

Сабақтың басы	<p>Жаңа топ құру Психологиялық ахуал қалыптастыру. «Мен күлгенді ұнатамын» ойын жаттығуы Педагог балаларға:тұнжыраған жәнекөңілсіз,жабырқаған және ойланған көңілді және күлкілі;қайрымды және қуанышты,т.б.кейіпке еніп,бір бірімен рольге кіріп,адамдардың бейнесін келтіруге ұсынады.балалар айнаға қарап, әдемі ақкөңіл кейіпте күлімдейді.педагог осы «Мен күлгенді ұнатамын » жаттығуын күніне бірнеше рет қайталап көңіл күйді күлкімен көтеруге бола- тынын түсіндіреді. «Күлкі-көңіл күйдің сиқырлы кілті.Адам күлгенде өз көңіл күйін,өз денсаулығын жақсартады және айналасындағы адамдардың көңіл күйімен денсаулығына жақсы әсер береді.» Асық арқылы бөлу Сыныптағы бала санына қарай 3 түрлі асық шашылады, әр оқушы өзіне ұнаған түсті алады түстер бір-бірін тауып, бір топ құрайды Жұмыс ережесін келісу Сабақта бір-бірімізді сыйлаймыз, тыңдаймыз! Уақытты үнемдейміз! Нақты,дәл жауап береміз! Сабақта өзіміздің шапшаңдығымызды, тапқырлығымызды көрсетеміз! Сабаққа белсене қатысып, жақсы баға аламыз! Алдыңғы білімді еске түсіру (ұжымда) ҚБ: Отшашу арқылы бір-бірін бағалау. Оқу мақсатын таныстыру Күтілетін нәтижені анықтау Белсендіру. Сабақтың бұл кезеңінде «Иә-жоқ» деген тексерумен математикалық диктант жүргізуге болады. • 29 бен 3-тің көбейтіндісі 87-ге тең. • 5 санын 19 есе арттырғанда 85 шықты. • 17 мен 5-тің қосындысын 4 есе арттырғанда 98 шықты. • 56-ның 7-ден бір бөлігін 12 есе арттырды. 96 шықты. • Бірінші көбейткіш 25-тің 5-тен бір бөлігіне тең, екінші көбейткіш 11-ге тең. Онда олардың көбейтіндісі 55-ке тең. • 12 мен 8-дің көбейтіндісі 100-ден кем. • 570 пен 370-тің айырмасын 4 есе арттырғанда, 900 саны шықты. • Бөлінгіш 720-ға тең, бөлгіш 20 мен 11 айырмасына тең. Бөліндінің мәні 9-ға тең. • Бірінші көбейткіш 37 мен 4 қосындысына тең. Екінші көбейткіш 2-ге тең. Онда көбейтінді 82-ге тең. «Артық сөзді тап». ҚОСУ АЙЫРМА КӨБЕЙТУ АЗАЙТҚЫШ БӨЛУ БӨЛІНДІНІҢ МӘНІ АЙЫРМА БӨЛІНГІШ БӨЛГІШ ҚОСЫЛҒЫШ АЗАЙТҚЫШ ҚОСЫНДЫ БӨЛГІШ БӨЛІНГІШ ҚОСЫНДЫ КӨБЕЙТКІШ АЛЫМЫ БӨЛІМІ Оқулықтан №2 а, ә тапсырмаларды орындау ұсынылады.Бұл пункттердің әрқайсысында амалдардың қасиеттерінің біреуінқолдануға мысалдар іріктелген. Сондықтан шешуіне түсінік беру негізгеқандай қасиет алвынғанын анықтауға мүмкіндік береді. Түсінік беруменқатар мұғалім тақтаға қасиеттердің әріптік жазбаларын іледі.</p>	<p>Ширату тапсырмасы.Белсенді оқу тапсырмалары(топта, ұжымда) Өздік жұмыс. Оқулықтағы №2 тапсырма Балаларға өз жұмысын үлгі бойынша тексеру ұсынылады. Қиындықтарды түзету. Мұғалім тапсырманың дұрыс орындалуын тексереді. – Кімде қиындық туындады? – Қай жерден қате жібердіңіз? – Жіберілген қатенің себебін анықтаңыз? – Егер өздік жұмыста ешқандай туындамаған болса, өз мақсатыңызды нақтылаңыз. (Қосымша тапсырмаорандау). – Қиындықтуындаған оқушылардың арықарайғы мақсаты қанда? (Қателерді түзеу). –Қателерді түзеу алгоритмінқолданамыз. – Әркім өз оқу міндетін айтып береді.Дескриптор: Есептеудіңауызша және жазбашатәсілдерін пайдалана отырып, қосу және азайту амалдарын орындау біліктері, безендіру, түсініктеме беру, дәлелдеу, оқу тапсырмаларын шешудеболжамдар айтып, оларды тексеру қажеттілігін түсіну үшін математикалық көрнекілік құралдарын (суреттер, сызбалар, схемалар, т.б.) түсіну және пайдалану білігі дамиды. ҚБ: Бас бармақ арқылы бір-бірін бағалау. Жұмыс дәптеріндегі жазылым тапсырмаларын орындау</p>
Сабақтың ортасы	<p>Ширату тапсырмасы. Белсенді оқу тапсырмалары(топта, ұжымда) Өздік жұмыс. Оқулықтағы №2 тапсырма Балаларға өз жұмысын үлгі бойынша тексеру ұсынылады. Қиындықтарды түзету. Мұғалім тапсырманың дұрыс орындалуын тексереді. – Кімде қиындық туындады? – Қай жерден қате жібердіңіз? – Жіберілген қатенің себебін анықтаңыз? – Егер өздік жұмыста ешқандай туындамаған болса, өз мақсатыңызды нақтылаңыз. (Қосымша тапсырма орандау). – Қиындық туындаған оқушылардың ары қарайғы мақсаты қанда? (Қателерді түзеу). – Қателерді түзеу алгоритмін қолданамыз. – Әркім өз оқу міндетін айтып береді. Дескриптор: Есептеудің ауызша және жазбаша тәсілдерін пайдалана отырып, қосу және азайту амалдарын орындау біліктері, безендіру, түсініктеме беру, дәлелдеу, оқу тапсырмаларын шешуде болжамдар айтып, оларды тексеру қажеттілігін түсіну үшін математикалық көрнекілік құралдарын (суреттер, сызбалар, схемалар, т.б.) түсіну және пайдалану білігі дамиды. ҚБ: Бас бармақ арқылы бір-бірін бағалау. Жұмыс дәптеріндегі жазылым тапсырмаларын орындау</p>	

Сабақтың соңы	<p>Жаңа білім мен тәжірибені қолдану Топтық жұмыс. «Галлерияда ой шарлау» Өткенмен жұмыс. Мұғалім баланың даму деңгейіне байланысты жеке тапсырмалар береді. Өздік жұмыс. Мұғалім бағалау критерийлері бар дәптерден тапсырма орындайды. Дәптердегі алдыңғы өткентәсілдерден қарапайым теңдеулерді шешіп, тексеру ұсынылады. $x:5=19$ $750:x=5$ $23 \times x=69$ Мен: ☐ Көбейту мебөлуге қарапайым теңдеуді шешуді; ☐ Кестеден тыс ауызша көбейту мебөлуді орындауды; ☐ Тексеру жүргізуді білемін. Сабақ бойынша сұрақтар құрастыр. Әр жаңа сабақта немесе бекіту сабағында оқушылар сұрақтар құрастырады. Бұл тақырыпты ұғынып, дұрыс қабылдауға мүмкіндік береді. Оқулықта берілген сөздермен сұрақтар құрастыру керек. Мына тәсілдерді қолдануға болады: түймедақ немесе Блум кубигі.</p>	
Рефлексия	<p>ҚБ: Бағдаршам көздері арқылы бір-бірін бағалау. Рефлексия (жеке, жұпта, топта, ұжымда) «СМС» кері байланыс.</p>	